

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FAKTORINGU

Član 1.

U Zakonu o faktoringu („Službeni glasnik RS”, br. 62/13 i 30/18), u članu 2. stav 1. tačka 4) podtačka (1) reči: „i preduzetnik” zamenjuju se zapetom i rečima: „preduzetnik, zadruga, registrovano poljoprivredno gazdinstvo, poslovno udruženje, ustanova i druga pravna lica koja delatnost obavljaju radi sticanja dobiti,”.

U podtački (2) tačka b) reči: „ministarstva nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo)” zamenjuju se rečima: „Komisije za hartije od vrednosti (u daljem tekstu: Komisija)”.

U stavu 2. reči: „i preduzetnika” zamenjuju se zapetom i rečima: „preduzetnika, zadruge, registrovanog poljoprivrednog gazdinstva, poslovnog udruženja, ustanove i drugih pravnih lica koja delatnost obavljaju radi sticanja dobiti,”.

Član 2.

U članu 7. stav 1. reč: „Ministarstvu” zamenjuje se rečju: „Komisiji”.

U stavu 2. tačka 2) podtačka (2) menja se i glasi:

„(2) za pravna lica – overena kopija rešenja ili drugog akta o upisu pravnog lica u registar organa koji je prema propisima zemlje sedišta tog pravnog lica nadležan za vođenje registra privrednih subjekata, odnosno pravnih lica, uverenje nadležnog organa da pravno lice, nije osuđeno pravosnažnom presudom za krivično delo, kao i da se protiv njega ne vodi krivični postupak, u smislu zakona kojim se uređuje odgovornost pravnih lica za krivična dela, uverenje da stvarni vlasnik pravnog lica, u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, i saradnik nije osuđen pravosnažnom presudom na kaznu zatvora dužu od šest meseci, kao i da se protiv njega ne vodi krivični postupak, sve ne starije od šest meseci od dana podnošenja zahteva;”

Tačka 5) briše se.

U tački 6) reči: „iz tačke 5) ovog stava” brišu se.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Saradnikom, u smislu ovog zakona, smatra se:

1) svako fizičko lice koje je član organa upravljanja ili odgovorno lice u pravnom licu u kome je odgovorno lice faktoring društva član organa upravljanja ili stvarni vlasnik, u smislu zakona kojim se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;

2) svako fizičko lice koje je stvarni vlasnik pravnog lica u kome je odgovorno lice faktoring društva član organa upravljanja;

3) svako fizičko lice koje s odgovornim licem faktoring društva ima stvarno vlasništvo nad istim pravnim licem.”.

U dosadašnjem stavu 3, koji postaje stav 4, reč: „Ministarstvo” zamenjuje se rečju: „Komisija”, a reč: „Ministarstvu” zamenjuje se rečju: „Komisiji”.

U dosadašnjem st. 4. i 5, koji postaju st. 5. i 6, reči: „iz stava 3.” zamenjuju se rečima: „iz stava 4.”, na oba mesta.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 7.

U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 8, reč: „Ministarstva” zamenjuje se rečju: „Komisije”.

Dosadašnji stav 8, koji postaje stav 9, menja se i glasi:

„Factoring društvo, odnosno direktor factoring društva ili lice koje on ovlasti dužan je da svaku promenu podataka iz stava 2. ovog člana dostavi Komisiji odmah, a najkasnije u roku od deset dana od dana registracije promene kod nadležnog organa.”

U dosadašnjem stavu 9, koji postaje stav 10, reči: „Ministar nadležan za poslove finansija” zamenjuju se rečju: „Komisija”.

Član 3.

U članu 8. stav 1. tačka 1) reč: „Ministarstva” zamenjuje se rečju: „Komisije”.

U tački 2) zapeta i reči: „odnosno postupka stečaja” brišu se, a tačka na kraju se zamenjuje tačkom i zapetom.

Dodaju se tač. 3) i 4), koje glase:

„3) danom pravosnažnosti rešenja o otvaranju stečajnog postupka;

4) danom izricanja mere o oduzimanju odobrenja za obavljanje delatnosti nakon sprovedenog nadzora.”

Član 4.

U članu 9. stav 1. reč: „Ministarstvo” zamenjuje se rečju: „Komisija”.

U tački 3) reči: „članu 7. stav 8.” zamenjuju se rečima: „članu 7. stav 9.”.

U stavu 2. reč: „Ministarstva” zamenjuje se rečju: „Komisije”.

Član 5.

U članu 10. stav 4. reči: „člana 7. stav 3.” zamenjuju se rečima: „člana 7. stav 4.”.

Član 6.

U članu 14. stav 1. tačka 1) reči: „i *International Factors Group* (IFG)” brišu se.

Član 7.

U članu 16. stav 4. posle reči: „potraživanje” dodaju se reči: „sa svim pratećim sredstvima obezbeđenja iz osnovnog posla”, a posle reči: „ustupiocu” dodaju se reči: „i da o vraćanju obavesti dužnika, u roku od osam dana od dana ostvarenja regresa”.

Član 8.

U članu 18. stav 1. posle reči: „u roku iz ugovora o prodaji robe ili pružanja usluga u zemlji i inostranstvu” dodaju se zapeta i reči: „odnosno u roku iz fakture, ili u drugom roku ugovorenom između faktora i dužnika”.

Član 9.

U članu 19. dodaje se stav 4, koji glasi:

„Ugovorne strane se mogu saglasiti da ugovor o faktoringu koji je zaključen u pisanom obliku, overen (solemnizovan) kod javnog beležnika u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje javno beležništvo i koji sadrži izričitu izjavu ustupioca, odnosno dužnika kod obrnutog faktoringa, kojom pristaje da faktor, na osnovu ugovora o faktoringu, nakon dospelosti potraživanja, može pokrenuti postupak

prinudnog izvršenja (klauzula izvršnosti), ima snagu izvršne isprave, u smislu zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje.”

Član 10.

U članu 21. dodaje se stav 2, koji glasi:

„Za vreme trajanja ugovora o faktoringu, potraživanje koje je predmet tog ugovora ne može prestati prebijanjem (kompenzacijom) između ustupioca i dužnika, osim ukoliko ugovorom o faktoringu nije drugačije definisano.”

Član 11.

U članu 23. stav 1. tačka 1) reči: „(original ili kopija overena od strane nadležnog organa)” brišu se.

Posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Dokumentacija koja se predaje uz ugovor o faktoringu može biti sačinjena u elektronskoj formi.”

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 12.

U članu 24. posle reči: „elektronskoj formi” dodaju se zapeta i reči: „osim ukoliko se radi o potraživanju koje je predmet evidentiranja, u smislu člana 32a ovog zakona”.

Dodaje se stav 2, koji glasi:

„Ugovorom o faktoringu može biti predviđeno da obaveza obaveštavanja dužnika pređe sa ustupioca na faktora, u ime i za račun ustupioca.”

Član 13.

Posle člana 26. dodaje se član 26a, koji glasi:

„Član 26a

„Sa potraživanjem na faktora prelaze i sporedna prava i sredstva obezbeđenja potraživanja, kao što su pravo prvenstvene naplate, prava zaloge, prava iz ugovora sa jemcem, prava na kamatu, ugovornu kaznu i slično, na način i obim predviđen ugovorom o faktoringu.

Za prenos sporednih prava i sredstava obezbeđenja, koja sa potraživanjem prelaze na faktora, nije potrebno zaključenje novog ugovora o prenosu, osim kada je to propisano drugim zakonom.”

Član 14.

U članu 31. dodaje se stav 2, koji glasi:

„U slučaju da ugovorom o faktoringu nije drugačije definisano, smatra se da je prenos dospelog potraživanja sa faktoring društva na drugo pravno lice dozvoljen, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi.”

Član 15.

U članu 32. stav 1. menja se i glasi:

„Ugovor o faktoringu, koji predstavlja osnov prenosa potraživanja, i dokumentacija iz člana 23. stav 1. ovog zakona predstavljaju verodostojnu ispravu u postupku izvršenja.”.

Stav 2. briše se.

Član 16.

Posle člana 32. dodaju se glava IXb i član 32a, koji glase:

„IXb CENTRALNA EVIDENCIJA FAKTORINGA

Član 32a

U cilju evidencije, transparentnosti i sprečavanja višestrukog ustupanja faktura, ministarstvo nadležno za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo) uspostavlja centralnu evidenciju faktoringa, kao jedinstvenu elektronsku bazu podataka o fakturama koje su predmet faktoringa.

Predmet evidencije su ustupljene elektronske fakture, izdate u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko fakturisanje.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, ne može biti predmet evidencije elektronska faktura čije je izmirenje započeto, ako je evidentirana u centralnom registru faktura, u smislu zakona kojim se uređuju rokovi za izmirenje novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama.

Faktor, ustupilac i dužnik registruju se za pristup centralnoj evidenciji faktoringa, uz primenu šeme elektronske identifikacije visokog nivoa pouzdanosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska identifikacija.

Pristup evidentiranim podacima o predmetnim fakturama i njihovom prenosu imaju faktor, ustupilac i dužnik.

Ministarstvo i Komisija imaju pristup evidentiranim podacima samo u cilju vršenja nadzora.

Ustupilac, odnosno dužnik u slučaju obrnutog faktoringa, dužan je da odmah nakon evidentiranja fakture, koja je predmet ugovora o faktoringu, u sistemu elektronskih faktura, a najkasnije narednog radnog dana, izvrši evidentiranje predmetne fakture u centralnoj evidenciji faktoringa.

U centralnu evidenciju faktoringa upisuju se, pored ostalog, sledeći podaci:

- 1) poreski identifikacioni broj i naziv ustupioca, faktora i dužnika;
- 2) broj i datum ugovora o faktoringu;
- 3) broj i datum izdavanja i dospeća fakture;
- 4) nominalni iznos fakture, iznos bez PDV, iznos sa PDV;
- 5) status fakture u sistemu elektronskih faktura i centralnoj evidenciji faktoringa;
- 6) iznos ustupljenog potraživanja (u celosti ili delimično).

Centralna evidencija faktoringa ostvaruje automatizovanu vezu sa sistemom elektronskih faktura sa kojim razmenjuje relevantne podatke o elektronskim fakturama koje su predmet faktoringa.

Ministar nadležan za poslove finansija bliže uređuje organizacioni oblik, način rada, vođenje centralne evidencije faktoringa, način upisa podataka u centralnu evidenciju faktoringa, tehničke elemente sistema, bezbednosne standarde, način razmene podataka sa sistemom elektronskih faktura, način registracije, dostupnost i pristup podacima, oblik, sadržinu i strukturu zapisa u centralnoj evidenciji faktoringa.”

Član 17.

U članu 33. stav 1. reči: „Ministarstvo, odnosno drugi nadležni organ” zamenjuju se rečju: „Komisija”, a reč: „njihove” zamenjuje se rečju: „njene”.

Posle stava 1. dodaju se novi st. 2–4, koji glase:

„Komisija sprovodi nadzor:

1) kontinuirano, na osnovu analize izveštaja koje su faktoring društva dužna da dostavljaju Komisiji;

2) neposredno.

Komisija po službenoj dužnosti sprovodi postupak nadzora nad licima koja obavljaju poslove faktoringa bez odobrenja.

Komisija propisuje način sprovođenja nadzora.”.

Dosadašnji stav 2. postaje stav 5.

Član 18.

U članu 34. stav 1. tačka 2) reči: „(član 7. stav 7)” zamenjuju se rečima: „(član 7. stav 8)”.

Posle tačke 3) dodaje se tačka 3a), koja glasi:

„3a) nakon ostvarenja regresnog prava ne vrati potraživanje sa pratećim sredstvima obezbeđenja ustupiocu ili ne obavesti dužnika u roku od osam dana od dana ostvarenja regresa (član 16. stav 4);”.

U tački 6) tačka na kraju se zamenjuje tačkom i zapetom.

Dodaje se tačka 7), koja glasi:

„7) ne evidentira fakture pri centralnoj evidenciji faktoringa u skladu sa obavezom iz člana 32a (član 32a stav 7).”

Član 19.

Ministarstvo je dužno da u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, uspostavi centralnu evidenciju faktoringa.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na obveznike upisa podataka u centralnu evidenciju faktoringa, primenjivaće se u roku od 30 dana od dana početka rada centralne evidencije faktoringa.

Član 20.

Komisija je dužna da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, preuzme nadležnosti dodeljene ovim zakonom.

Sporazumom između Komisije i Ministarstva bliže će se urediti pitanje preuzimanja dokumentacije i predmeta neophodnih za sprovođenje nadležnosti utvrđenih ovim zakonom.

Postupci pokrenuti pred Ministarstvom pre dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po odredbama zakona koje su važile u vreme njihovog pokretanja.

Član 21.

Propis iz člana 16. ovog zakona ministar nadležan za poslove finansija doneće u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propise potrebne za sprovođenje odredaba ovog zakona, koje se odnose na nadležnosti Komisije određene ovim zakonom i na koje saglasnost daje ministar nadležan za poslove finansija, Komisija će doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do početka primene propisa iz stava 2. ovog člana primenjivaće se propisi doneti na osnovu Zakona o faktoringu („Službeni glasnik RS”, br. 62/13 i 30/18).

Član 22.

Factoring društva, koja obavljaju poslove faktoringa na osnovu odobrenja pribavljenog pre dana stupanja na snagu ovog zakona, dužna su da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 23.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredaba čl. 1, 2, 3, 4. i 17. ovog zakona u delu koji se odnosi na nadležnosti Komisije, koje će se primenjivati po isteku šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, kao i odredbe člana 12. stav 1. ovog zakona, koja će se primenjivati od dana početka rada centralne evidencije faktoringa.